

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 października 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. stwierdził, że według stanu na dzień 8 stycznia 2015 roku umorzeniu będą podlegały należności W. Z. z tytułu składek na:

- a) ubezpieczenia społeczne za okres od stycznia 2008 roku do lutego 2009 roku w łącznej kwocie 11.706,18 zł w tym z tytułu składek 6.726,18 zł, odsetek w kwocie 4.980 zł;
- b) ubezpieczenie zdrowotne za okres od maja 2008 roku do lutego 2009 roku w łącznej kwocie 5.811,34 zł, w tym składek w kwocie 3.364,34 zł, odsetek 2.447 zł;
- c) Fundusz Pracy za okres od stycznia 2008 roku do lutego 2009 roku w łącznej kwocie 1.055,64 zł w tym z tytułu składek w kwocie 606,64 zł, odsetek w kwocie 449 zł.

Zakład wskazał, iż warunkiem umorzenia należności jest spłata należności niepodlegających umorzeniu oraz iż należności te należą uregulować w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji wraz z odsetkami naliczonym do dnia zapłaty.

W załączniku do decyzji Zakład podał, że w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji podlegają spłacie składki:

- 1) na fundusz ubezpieczenia społecznego za okres od marca 2009 roku do czerwca 2011 roku w kwocie 14.658,31 zł i odsetki liczone na dzień 8 stycznia 2015 roku w kwocie 7.946 zł,
- 2) na fundusz ubezpieczenia zdrowotnego za okres od marca 2009 roku do czerwca 2011 roku w kwocie 6.502,58 zł i odsetki liczone na dzień 8 stycznia 2015 roku w kwocie 3.519 zł,
- 3) na Fundusz Pracy za okres od marca 2009 roku do czerwca 2009 roku w kwocie 187,76 zł i odsetki obliczone na dzień 8 stycznia 2015 roku w kwocie 122 zł.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła pełnomocnik ubezpieczonego. Decyzję zaskarżyła w całości zarzucając jej naruszenie prawa materialnego art.9 ust.4c w zw. z art.8 ust.6 punkt 4, art.14 ust.2 punkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych polegające na umorzeniu odwołującemu należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy oraz obwarowanie tego koniecznością spłaty należności niepodlegających umorzeniu w sytuacji gdy odwołujący, posiadający ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, a jednocześnie będący współnikiem spółki jawnej podlegał jedynie dobrowolnie ubezpieczeniom z tego tytułu a sytuacji nieopłacania składek w terminie za to ubezpieczenie należnej składki, ubezpieczenie to z mocy prawa ustawało.

Wobec tak sformułowanych zarzutów wniosła o zmianę decyzji i ustalenie, że W. Z. nie posiada wobec ZUS żadnych należności z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy.

Nadto wniosła o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

Na rozprawie w dniu 16 kwietnia 2018 roku pełnomocnik ubezpieczonego sprecyzowała zakres zaskarżenia decyzji, wskazując iż zaskarża punkt II. Wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji i ustalenie, że warunkiem umorzenia należności jest spłata należności niepodlegających umorzeniu w kwocie 233,32 z wraz z odsetkami.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 8 stycznia 2015 roku ubezpieczony W. Z. złożył wniosek o umorzenie w całości zadłużenia objętego ustawą o umorzeniu należności powstałych z tytułu niepłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą. Podał, że działalność zlikwidował z dniem 4 listopada 2010 roku.

(wniosek – k.1 akt ZUS)

Ubezpieczony wyrejestrował działalność w dniu 30 września 2001 roku.

W okresie od 1 października 2001 roku do 22 czerwca 2004 roku ubezpieczony zgłosił przerwę w prowadzeniu działalności. Ponowne zgłoszenie do ubezpieczeń nastąpiło w dniu 23 czerwca 2004 roku.

Działalność została wyrejestrowana w dniu 30 czerwca 2011 roku.

(wniosek – k.33 akt ZUS)

Od 2 września 2001 roku ubezpieczony ma przyznaną rentę z tytułu niezdolności do pracy.

(okoliczność bezsporna)

Decyzją z dnia 18 kwietnia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych stwierdził, że z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej ubezpieczony:

- 1) podlega obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w okresie od 1 stycznia 1999 roku do 29 stycznia 1999 roku i od 2 lutego 1999 roku do 1 września 2001 roku,
- 2) podlega obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od 30 stycznia 1999 roku do 31 stycznia 1999 roku i od 1 stycznia 2008 roku do 31 października 2008 roku.

Wyrokiem z dnia 14 września 2017 roku Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie VIII U 1321/16 oddalił odwołanie ubezpieczonego od tej decyzji.

Orzeczenie jest prawomocne od dnia 27 października 2017 roku.

(decyzja k.34-36, wyrok – k.116 akt VIII U 1321/16)

Po uprawomocnieniu się decyzji z dnia 18 kwietnia 2016 roku Zakład ustalił iż ubezpieczony podlegał ubezpieczeniom społecznym w okresie od 1 stycznia 1999 roku do 30 czerwca 2011 roku. W okresie od 1 lipca 2011 roku do 9 czerwca 2014 roku zgłosił przerwę w prowadzeniu działalności, ponownie zgłosił się do ubezpieczeń w dniu 10 czerwca 2014 roku i z dniem 30 czerwca 2016 roku wyrejestrował działalność.

Ubezpieczony podlegał ubezpieczeniom społecznym i dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu w okresach:

- 1 stycznia 1999 roku do 29 stycznia 1999 roku,
- 1 lutego 1999 roku do 1 września 2001 roku,

zaś ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu w okresach:

- od 30 do 31 stycznia 1999 roku,
- od 1 stycznia 2008 roku do 31 października 2008 roku.

Ubezpieczeniu zdrowotnemu ubezpieczony podlegał od 2 września 2001 roku do 31 grudnia 2007 roku.

Od 1 listopada 2008 roku do 30 czerwca 2011 roku oraz od 10 czerwca 2014 roku do 30 czerwca 2016 roku ubezpieczony podlegał tylko ubezpieczeniu zdrowotnemu.

(ustalony okres podlegania ubezpieczeniom – k.88)

Ubezpieczony posiada należności niepodlegające umorzeniu w kwocie 233,32 zł z tytułu składki na ubezpieczenie zdrowotne za listopad 2011 roku.

(pismo ZUS – k.79-86)

Powyższy stan faktyczny jest bezsporny między stronami. Istotne w sprawie okoliczności zostały ustalone na podstawie dowodów z ww. dokumentów, których strony nie kwestionowały.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne.

W toku postępowania pełnomocnik ubezpieczonego sprecyzowała zakres zaskarżenia i wnioski podając, że zaskarża decyzję w punkcie II i wnosi o ustalenie, że warunkiem umorzenia należności jest spłata należności niepodlegających umorzeniu w kwocie 233,32 z wraz z odsetkami z tytułu składki na ubezpieczenie zdrowotne za listopad 2011 roku.

W dniu 15 stycznia 2013 roku weszła w życie ustawa z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu niezapłaconych składek na ubezpieczenia społeczne osób prowadzących pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012 roku, poz. 1551) Ustawa przewiduje abolicję dla osób prowadzących pozarolniczą działalność w zakresie zaległych należności składowych za okres od 1 stycznia 1999 roku do 28 lutego 2009 roku Przewiduje ona „możliwość umorzenia składek na własne ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy oraz odsetek za zwłokę i pozostałych powstałych kosztów (w tym kosztów egzekucyjnych), dla wszystkich osób prowadzących pozarolniczą działalność, które w okresie od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku podlegały obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu, z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności i nie opłaciły należnych z tego tytułu składek.

Osoby prowadzące pozarolniczą działalność, jako płatnicy składek, obowiązane są do opłacania należnych składek na własne ubezpieczenia za każdy miesiąc kalendarzowy prowadzenia tej działalności. Są to oprócz składek na ubezpieczenia społeczne, także składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy, a od 1 stycznia 2010 roku w niektórych przypadkach także na Fundusz Emerytur Pomostowych. Składki muszą być opłacane niezależnie od tego, czy osoba w okresie prowadzenia działalności uzyskuje w danym miesiącu dochody, czy też właśnie ponosi straty.

Zgodnie z art.1 ust.1 ustawy umarza się nieopłacone składki na te ubezpieczenia za okres od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Powyższa ustawa uzależnia jednak możliwość umorzenia zaległości z okresu od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku od nieposiadania zaległości w opłacie za składki niepodlegające umorzeniu. Zgodnie bowiem z art.1 ust.10 ustawy warunkiem umorzenia należności jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych.

Ponadto zgodnie z art.1 ust.11 ustawy niepodlegające umorzeniu należności, o których mowa w ust.10, podlegają spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 8.

Tym samym organ rentowy mógł uzależnić umorzenie należności od spłaty niepodlegających umorzeniu należności. W punkcie II decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych określił warunki umorzenia należności wskazując wprost, że

ubezpieczonemu zostaną umorzone składki, o ile w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji opłaci składki niepodlegające umorzeniu, których kwotę określił w załączniku do decyzji.

Prawomocną decyzją z dnia 18 kwietnia 2016 roku organ rentowy ustalił okresy polegania przez ubezpieczonego ubezpieczeniom społecznym i dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu. Powyższe ustalenia skutkowały zmianą wysokości należności podlegających umorzeniu jak i niepodlegających umorzeniu.

W orzecznictwie przyjmuje się, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych w decyzji wydanej na podstawie art.1 ust.8 ww. ustawy obowiązany jest wskazać kwoty podlegających umorzeniu należności i określić wszystkie warunki, jakie musi spełnić ubezpieczony, aby w przyszłości uzyskać decyzję o umorzeniu niezapłaconych należności. Innymi słowy „musi zostać tam wskazana kwota niepodlegających umorzeniu składek za okres od 1 stycznia 1999 roku, do których opłacenia jest obowiązany wnioskodawca wraz z wszelkimi kosztami dodatkowymi, wymienionymi w ustawie (wyrok Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 8 października 2015 roku III AUa 147/15; z dnia 26 lutego 2016 roku III AUa 823/15; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku w z dnia 10 grudnia 2014 roku III AUa 671/14).

Sąd podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w postanowieniu z dnia 22 lutego 2018 roku (II UZ 115/17), iż „użycie w art. 1 ust. 8 ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą (Dz.U. z 2012 roku poz. 1551) zwrotu „ustala także” jasno wskazuje, że przewidziana w tym przepisie decyzja powinna zawierać dwa elementy składowe, po pierwsze - określenie warunków umorzenia ustanowionych w ust.10-12 oraz po drugie - ustalenie kwot należności podlegających umorzeniu. Warunkiem umorzenia należności składkowych (w kwotach ustalonych w decyzji określającej warunki umorzenia) jest nieposiadanie, na dzień wydania decyzji o umorzeniu (przewidzianej w art.1 ust.13 pkt 1), składek niepodlegających umorzeniu oraz pozostałych należności powstałych w konsekwencji ich nieopłacenia. Skoro przesłankę spełnienia tego warunku stanowi spłata niepodlegających umorzeniu należności określonych w art.1 ust.10, w trybie przewidzianym w art.1 ust.11 i 12, a konsekwencją jego niespełnienia jest wydanie decyzji o odmowie umorzenia należności (art.1 ust.13 pkt 2), to organ rentowy w decyzji wydanej na podstawie art.1 ust.8 ustawy powinien warunek ten określić (skonkretyzować) przez wskazanie również kwot należności niepodlegających umorzeniu, przypadających do spłaty na datę złożenia wniosku.”

Z ustaleń Sądu, poczynionych w oparciu o prawomocną decyzję z dnia 18 kwietnia 2016 roku wynika, iż na należności niepodlegające umorzeniu na dzień wydania decyzji wynoszą 233,23 zł z tytułu składki na ubezpieczenie zdrowotne za listopad 2010 roku. Należność ta podlega spłacie w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się zaskarżonej decyzji wraz z odsetkami liczonymi do dnia zapłaty.

Wobec powyższego Sąd na podstawie art.477¹⁴§2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art.98§1 i 3 k.p.c. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika ubezpieczonego została ustalona na podstawie §11 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez skarb państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz.U. z 2013 roku, poz.490 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym od 1 sierpnia 2015 roku w zw. z §21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 roku (Dz.U. z 2015 roku, poz. 1804 ze zm.).

ZARZĄDZENIE

1. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS z pouczeniem o prawie, terminie i sposobie złożenia apelacji.
2. Wypożyczyć pełnomocnikowi ZUS akta rentowe.

16 maja 2018 roku